

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут економіки
Кафедра економіки, обліку і оподаткування

ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)
рівня спеціальності 071 «Облік і оподаткування» усіх форм навчання

Затверджено на засіданні кафедри
економіки, обліку і оподаткування
Протокол № 9
від 05 червня 2023 р.

Податковий менеджмент. Методичні рекомендації до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 071 «Облік і оподаткування» усіх форм навчання/Укл. Гнедіна К.В. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка». 2023. 18 с.

Укладач: ГНЕДІНА КАТЕРИНА ВОЛОДИМИРІВНА, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування.

Відповідальна за випуск: ДЕРІЙ ЖАННА ВОЛОДИМИРІВНА, завідувач кафедри економіки, обліку і оподаткування, д.е.н., професор.

Рецензент: АКІМЕНКО ОЛЕНА ЮРІЇВНА, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри економіки, обліку і оподаткування Навчально-наукового інституту економіки Національного університету «Чернігівська політехніка».

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ПРАКТИЧНІ КЕЙСИ ДЛЯ КОМАНДНОЇ РОБОТИ.....	7
2. ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ НАПИСАННЯ НАУКОВОГО ЕСЕ.....	8
3. ЗАВДАННЯ ДО РОЗРАХУНКОВОЇ РОБОТИ.....	9
4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РОЗРАХУНКОВОЇ РОБОТИ.....	10
5. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ.....	11
6. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.....	13
7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	14
8. ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ.....	17
ДОДАТОК А – Зразок оформлення титульної сторінки.....	18

ВСТУП

Курс «Податковий менеджмент» спрямований на надання здобувачам вищої освіти системи знань з основ податкового менеджменту, їх ознайомлення з особливостями реалізації контрольних функцій, роботою працівників контролюючих органів, формування навичок у сфері адміністрування податків і зборів, податкового планування, податкового контролю, роботи в органах Державної податкової служби. Предметом курсу є теоретико-методичні та організаційні основи податкового менеджменту. Мета вивчення навчальної дисципліни – формування системи знань і навичок з організації й методики податкового менеджменту, організації та проведення податкового контролю як ключового елементу податкового менеджменту. Предметом курсу є теоретико-методичні та організаційні основи податкового менеджменту [1].

Для формування знань та навичок у сфері податкового менеджменту здобувачі вищої освіти, окрім вивчення лекційних матеріалів та виконання практичних завдань, мають самостійно ознайомитися з додатковими матеріалами курсу, у тому числі в системі Moodle, рекомендованими актуальними джерелами з тем курсу, а також виконати розрахункову роботу та завдання для самостійної роботи.

Курс «Податковий менеджмент» складається з двох змістових модулів, у рамках кожного виділено такі теми [1]:

1) Змістовий модуль 1. Основи податкового менеджменту.

Тема 1. Сутність податкового менеджменту.

Податковий менеджмент та його функції. Особливості та механізм державного податкового регулювання. Податкове законодавство. Податковий менеджмент на підприємстві, його роль та організація.

Тема 2. Організація роботи та сфери діяльності контролюючих органів.

Державна податкова служба України: структура і завдання. Сфери діяльності органів Державної податкової служби. Права та функції контролюючих органів. Обов'язки та відповідальність посадових осіб, етичні принципи при виконанні обов'язків. ДПС майбутнього: стратегічні напрями розвитку та діяльності.

Тема 3. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів Державної податкової служби.

Особливості інформаційно-аналітичного забезпечення контролюючих органів. Податкова інформація та її джерела. Отримання, обробка, систематизація та використання податкової інформації.

Тема 4. Методи та інструменти податкового менеджменту.

Моделі податкового менеджменту. Податковий контроль. Типові правопорушення у сфері оподаткування. Податкове прогнозування та планування. Сутність та методи податкового планування. Управління податковими ризиками.

2) Змістовий модуль 2. Податковий контроль як ключовий елемент податкового менеджменту.

Тема 5. Облік платників податків.

Організація обліку платників податків у контролюючих органах. Порядок взяття на облік за основним місцем обліку платників податків - юридичних осіб та їх відокремлених підрозділів. Взяття на облік за основним місцем обліку самозайнятих осіб. Документальне оформлення взяття платників податків на облік. Порядок зняття з обліку платників податків у контролюючих органах.

Тема 6. Податковий контроль у системі податкового менеджменту.

Поняття податкового контролю як складової системи адміністрування податків, зборів, платежів. Податкові перевірки як основний метод податкового контролю. Класифікація податкових перевірок. Сучасний стан контрольно-перевірочної роботи.

Тема 7. Методика проведення перевірок контролюючими органами.

Формування планів-графіків документальних планових перевірок. Порядок проведення документальної планової перевірки. Особливості проведення документальної невиїзної перевірки. Податкові процедури у разі незгоди платника з висновками контролюючих органів. Порядок проведення документальної позапланової перевірки. Порядок проведення та оформлення результатів фактичної перевірки.

Тема 8. Порядок погашення грошових зобов'язань та податкового боргу платників податків.

Поняття податкового та/або грошового зобов'язання та порядок їх визначення контролюючими органами. Податкові повідомлення. Порядок направлення (вручення) контролюючими органами податкових вимог платникам податків. Способи погашення заборгованості платників податків. Списання безнадійного податкового боргу.

У підсумку здобувач повинен *знати*: основи податкового менеджменту, податкового планування та регулювання, положення Податкового кодексу України, повноваження працівників органів Державної податкової служби України, порядок обліку платників податків, сутність адміністрування податків (зборів, платежів), підходи до управління податковим боргом, основи податкового контролю. Крім того, здобувач вищої освіти буде *вміти*: застосовувати методи документального та фактичного контролю правильності нарахування податків, інших обов'язкових платежів, розробляти методики проведення перевірок та застосовувати інструменти податкового контролю, управляти податковим боргом платника податку [1].

Методичні рекомендації включають завдання до самостійної роботи здобувачів вищої освіти, зокрема: практичні кейси для командної роботи, перелік тем для написання наукового есе, тестові завдання для самоперевірки знань, а також основи політики академічної доброчесності при вивченні курсу та список рекомендованих джерел для поглибленого вивчення тем курсу «Податковий менеджмент».

Сучасне освітнє середовище ставить перед здобувачами вищої освіти нові виклики, пов'язані зі змінами вимог на ринку праці, швидким розвитком інформаційних технологій та динамічними змінами зовнішнього середовища. При цьому самостійна робота здобувачів вищої освіти стає однією з найбільш важливих складових їх зростання як майбутніх фахівців, у тому числі під час вивчення дисципліни «Податковий менеджмент».

Податковий менеджмент є однією з ключових сфер діяльності для фахівців спеціальності 071 «Облік і оподаткування», оскільки податки є основним засобом формування бюджетів країни та забезпечення її фінансової стабільності. Вивчення цієї дисципліни вимагає не тільки теоретичних знань, але й практичних навичок у застосуванні податкового законодавства, податкових розрахунках, управлінні податковими ризиками тощо.

Самостійна робота при вивченні дисципліни "Податковий менеджмент" надає низку переваг здобувачам вищої освіти. По-перше, вона сприяє глибшому засвоєнню теоретичних знань, отриманих під час лекційних занять. Самостійний пошук та вивчення джерел дозволяє здобувачам вищої освіти краще розуміти сутність податкових понять, правил та процедур, а також здатність застосовувати їх на практиці.

По-друге, самостійна робота стимулює розвиток аналітичних та критичних навичок у здобувачів вищої освіти. Зокрема, при виконанні практичних кейсів для командної роботи здобувачі вищої освіти зможуть проаналізувати різні податкові ситуації, зрозуміти наслідки тих чи інших рішень та робити обґрунтовані висновки, що сприятиме розвитку критичного мислення та вміння приймати раціональні рішення у сфері податкового менеджменту.

По-третє, самостійна робота розвиває у здобувачів вищої освіти такі гнучкі навички, як самоорганізація, самодисципліна, тайм-менеджмент, вміння ефективно працювати як індивідуально, так і в команді. Виконання завдань, у тому числі розрахункової роботи, у встановлені строки вимагає від студентів високого рівня самодисципліни та вміння керувати своїм часом. Ці навички є надзвичайно важливими та затребуваними не тільки у академічному середовищі, але й під час майбутньої професійної діяльності.

Крім того, виконання завдань для самостійної роботи сприяє оволодінню навичками пошуку та аналізу інформації, використання різноманітних наукових джерел та розвитку креативності.

Отже, самостійна робота є ключовим елементом вивчення дисципліни «Податковий менеджмент». Вона сприяє глибокому засвоєнню навчального матеріалу, а також розвитку гнучких навичок. Здобувачі вищої освіти, які активно залучаються до самостійної роботи під час вивчення курсу, набувають знання на навички у сфері податкового менеджменту, які є необхідними для майбутньої успішної професійної діяльності.

1. ПРАКТИЧНІ КЕЙСИ ДЛЯ КОМАНДНОЇ РОБОТИ

Завдання 1.1. Практичний кейс «Формування політики корпоративного податкового менеджменту». Компанія «Інсайт» є великим підприємством, що функціонує в галузі виробництва, має декілька підрозділів та багато активів. Протягом останнього року компанія почала звертати увагу на необхідність вдосконалення свого податкового менеджменту та зниження податкових ризиків. З метою забезпечення ефективного та відповідного управління податками, компанія вирішила розробити внутрішню політику корпоративного податкового менеджменту. Розробіть приклад внутрішньої політики корпоративного податкового менеджменту для компанії «Інсайт». Політика повинна охоплювати основні аспекти податкового менеджменту, відповідати потребам компанії та допомагати знизити податкові ризики.

Завдання 1.2. Практичний кейс «Розробка податкової стратегії для підприємства». Розробіть приклад податкової стратегії для підприємства в сфері податкового менеджменту. Включіть основні кроки та стратегічні підходи, які підприємство може вжити для оптимізації податкових зобов'язань та мінімізації податкових ризиків.

Завдання 1.3. Практичний кейс «Етичні аспекти у сфері податкового менеджменту». Компанія розглядає можливість використання податкового режиму, який дозволяє мінімізувати податкові зобов'язання шляхом перерахунку доходів та витрат. Податковий консультант пропонує використовувати цей режим, проте його використання може бути спрямоване на мінімізацію податків у більшому розмірі, ніж це було заплановано. Крім того, у Вас є інформація про можливе застосування певного тлумачення законодавства, яке допоможе знизити податкові зобов'язання ще більше, але використання цього тлумачення може бути сумнівним з точки зору етичних норм.

Перед Вами постає питання: чи використовувати ці альтернативні, сумнівні податкові режими та тлумачення, які можуть допомогти знизити податкові зобов'язання компанії, але при цьому можуть порушити принципи етики бізнесу та негативно вплинути на репутацію компанії?

Ключові запитання:

1. Чи відповідає використання сумнівних податкових режимів та тлумачень принципам етичної поведінки бізнес-одиниці?
2. Якими можуть бути наслідки сумнівних дій для компанії?
3. Чи існують інші легальні альтернативи, які дозволяють знизити податкові зобов'язання, не порушуючи етичних принципів?

Завдання 1.4. Практичний кейс «Податковий менеджмент у країнах ЄС». Ви є податковим менеджером компанії, яка планує розширити свою діяльність у країни Європейського Союзу. Складіть план розробки податкової

стратегії для нової юрисдикції, включаючи аналіз податкових переваг та ризиків, оптимізацію структури оподаткування та визначення внутрішніх процедур для дотримання податкових обов'язків.

Завдання 1.5. Практичний кейс «Гнучкі навички (soft skills) фахівця з податкового менеджменту». Складіть перелік ТОП-10 soft skills, якими має володіти фахівець у сфері корпоративного податкового менеджменту. Врахуйте такі фактори, як високий рівень стресу працівників підприємства, його потенційний незадовільний фінансовий стан та інші ризики діяльності в умовах воєнного часу.

Завдання 1.6. Практичний кейс «Штучний інтелект у сфері оподаткування: виклики та перспективи використання». Разом з учасниками команди підготуйте презентацію та виступ команди з питання використання штучного інтелекту у адмініструванні податків в майбутньому.

2. ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ НАПИСАННЯ НАУКОВОГО ЕСЕ

1. Сутність, функції, завдання та особливості податкового менеджменту.
2. Характеристика базової концепції реалізації податкового менеджменту.
3. Види податкового менеджменту та їх характеристика.
4. Податковий менеджмент на підприємстві та його роль у забезпеченні управління ризиками діяльності.
5. Податковий ризик та його індикатори.
6. Управління податковими ризиками в системі податкового менеджменту.
7. Проблеми та перспективи розвитку ДПС України.
8. Механізм організації обліку платників податків у контролюючих органах.
9. Механізм складання та подання податкової звітності.
10. Податковий контроль та функції контролюючих органів.
11. Механізм здійснення податкового контролю в Україні.
12. Сутність та види податкової інформації.
13. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності контролюючих органів.
14. Сфери діяльності контролюючих органів в Україні.
15. Сутність та види податкових перевірок.
16. Сучасний стан, виклики та результати контрольно-перевірочної роботи.
17. Загальна характеристика методики проведення перевірок контролюючими органами.
18. Особливості проведення податкових перевірок в умовах воєнного часу.
19. Планування проведення податкових перевірок.
20. Особливості нарахування та сплати податків з окремих видів доходів.
21. Порядок звільнення від оподаткування.
22. Сутність та види податкових соціальних пільг.

23. Управління розрахунками за податками в системі корпоративного податкового менеджменту.
24. Реалізація податкового менеджменту у країнах ЄС.
25. Особливості державного податкового менеджменту у США.
26. Сутність та виникнення податкового боргу.
27. Перспективи впровадження зарубіжного досвіду у сфері податкового менеджменту в Україні.
28. Напрями вдосконалення державного податкового менеджменту.
29. Загальний порядок, джерела та напрями погашення податкового боргу.
30. Сутність безнадійного податкового боргу та порядок його списання.

3. ЗАВДАННЯ ДО РОЗРАХУНКОВОЇ РОБОТИ

Теоретична частина

*Перелік тем для теоретичної частини розрахункової роботи
(за вибором здобувача вищої освіти)*

1. Принципи та функції податкового менеджменту.
2. Механізм податкового менеджменту в Україні.
3. Державний податковий менеджмент в Україні.
4. Корпоративний податковий менеджмент на вітчизняних підприємствах.
5. Особливості організації податкового менеджменту на підприємстві.
6. Податковий менеджмент у зарубіжних країнах.
7. Персональний податковий менеджмент: сутність та особливості.
8. Управління податковими ризиками у податковому менеджменті.
9. Державна податкова служба України: напрями діяльності та місце у державному механізмі.
10. Адміністрування податків в Україні: особливості та напрями підвищення ефективності.
11. Контрольно-перевірочна робота органів Державної податкової служби України.
12. Податковий контроль: вітчизняна практика та зарубіжний досвід.
13. Інформаційна функція Державної податкової служби України.
14. Фіскальна політика в Україні: сутність, становлення та розвиток.
15. Контрольна функція Державної податкової служби України.
16. Основні інструменти та складові податкового менеджменту.
17. Стратегічні напрями розвитку Державної податкової служби України.
18. Вектори реформування Державної податкової служби України.
19. Податковий контроль в Україні: теоретичні основи, ефективність та напрями її підвищення.
20. Організація роботи контролюючих органів у зарубіжних країнах.
21. Особливості проведення контрольно-перевірочної роботи контролюючими органами.
22. Податкове планування та прогнозування: сутність та особливості реалізації.

23. Організація обліку платників податків в Україні.
24. Використання інформаційних технологій та систем у податковому менеджменті.
25. Напрями вдосконалення податкового менеджменту.

Практична частина

Складіть програму планової документальної перевірки суб'єкта господарювання (таблиця 3.1), визначивши етапи перевірки, терміни виконання, документи, які слід перевірити тощо. При цьому слід враховувати особливості проведення планової документальної перевірки, визначені ПКУ та іншими нормативними документами.

Таблиця 3.1

Програма планової документальної перевірки підприємства

№	Етап перевірки	Термін виконання	Документи, що перевіряються	Виконавець
1.				
2.				
...				
n				

4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РОЗРАХУНКОВОЇ РОБОТИ

Розрахункова робота виконується в програмі Microsoft Word, на аркушах формату А4 (210x297 мм) з розміром полів 20 мм. Вимоги до оформлення тексту: шрифт – Times New Roman, розмір шрифту – 14 pt, інтервал – 1,5, абзацний відступ – 1,25 см.

Заголовки структурних частин роботи друкуються великими літерами та розміщуються посередині аркушу. Кожна структурна частина розрахункової роботи має починатися з нової сторінки.

Нумерація сторінок проставляється у правому верхньому куті (шрифт - Times New Roman, розмір шрифту - 12 pt). Для титульної сторінки на вкладці «Колонтитули» слід обрати опцію «Інші для першої сторінки».

Кожна таблиця та рисунок повинні мати назву та розміщуватися одразу після посилання у тексті роботи. Назва таблиці розміщується над таблицею, назва рисунку – під рисунком.

Список використаних джерел має включати наукові джерела за останні 5 років та актуальні інформаційні ресурси. Оформлення списку використаних джерел має відбуватися відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015 [2]. У тексті роботи обов'язковим є посилання на кожне використане джерело/інформаційний ресурс у квадратних дужках.

5. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

1. *Що таке податковий менеджмент?*

- a) Сфера діяльності Міністерства фінансів України;
- b) Сукупність прийомів та методів організації податкових відносин;
- c) Методика стягнення податків з платників.

2. *Що входить до сфери діяльності органів Державної податкової служби?*

- a) Видача дозволів на операції з платежами;
- b) Здійснення переказів між бюджетами;
- c) Контроль за виконанням податкового законодавства.

3. *Що таке податкова інформація?*

- a) Статистичні дані про стягнення податків;
- b) Інформація про фінансовий стан компаній;
- c) Дані, пов'язані з оподаткуванням, обліком та звітністю платників податків.

4. *Які функції виконує податковий контроль?*

- a) Забезпечення ефективного стягнення податків;
- b) Надання послуг платникам податків;
- c) Видання дозволів на здійснення діяльності.

5. *Що таке податкове прогнозування та планування?*

- a) Процес розрахунку рівня ставок податків;
- b) Процес визначення майбутніх податкових доходів та витрат платників податків і держави;
- c) Розробка стратегій щодо сплати податків.

6. *Якими є основні методи податкового контролю?*

- a) Податкові перевірки;
- b) Аудит фінансової звітності;
- c) Вивчення податкових законів.

7. *Що таке документальна планова перевірка?*

- a) Перевірка платника податків у його офісі;
- b) Перевірка документів платника податків у державних органах;
- c) Перевірка відповідності діяльності платника податків чинному законодавству.

8. Які принципи етики повинні дотримуватися посадові особи контролюючих органів?

- a) Конфіденційність, прозорість, корупція;
- b) Об'єктивність, чесність, професійна компетентність;
- c) Клієнтоорієнтованість, висока заробітна плата.

9. Якими є методики проведення перевірок контролюючими органами?

- a) Запитання платникам податків у соціальних мережах;
- b) Особисте відвідування платників податків;
- c) Формування планів-графіків документальних перевірок.

10. Яким є порядок погашення грошових зобов'язань та податкового боргу платників податків?

- a) Сплата в готівковій формі без будь-яких винятків;
- b) Сплата у визначені строки згідно вимог контролюючих органів;
- c) Зниження податкового боргу до мінімуму шляхом списання.

11. Що таке податковий аудит?

- a) Перевірка дотримання платниками податків термінів подання звітності;
- b) Перевірка діяльності платника податків з метою визначення ступеня відповідності його декларацій та фінансових звітів вимогам податкового законодавства;
- c) Перевірка фізичних осіб щодо сплати ними податків.

12. Які види організаційних структур використовуються для організації податкового менеджменту на підприємствах?

- a) Централізована та децентралізована;
- b) Вертикальна та горизонтальна;
- c) Просторова та невипадкова.

13. Що означає податкова база?

- a) Вартість оподаткованого майна;
- b) Сума податку, яку платник зобов'язаний сплатити;
- c) Сума, на яку накладається податок.

14. Яка основна мета податкового контролю?

- a) Поповнення бюджету держави;
- b) Забезпечення виконання податкового законодавства;
- c) Посилення контролю над платниками податків.

15. Що входить до складу інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів Державної податкової служби?

- a) Актуальна податкова статистика;

- b) Відомості про платників податків та податкові ризики;
- c) Інвентаризаційні звіти платників податків.

16. Що включає в себе поняття "податкові перевірки" як метод податкового контролю?

- a) Перевірка діяльності платників податків для визначення відповідності податковому законодавству;
- b) Вивчення податкових ризиків у сфері оподаткування;
- c) Видача платникам податків спеціальних ліцензій на оподаткування.

17. Який порядок проведення документальної невиїзної перевірки?

- a) Пред'явлення оригіналів документів контролюючим органам у їх офісі;
- b) Перевірка податкових документів платника податків на місці;
- c) Запрошення платника податків до офісу контролюючого органу.

18. Який порядок погашення заборгованості платників податків?

- a) Після отримання податкового повідомлення платник має рік для погашення боргу;
- b) Платник має право звернутися з проханням про відстрочення сплати податку;
- c) Заборгованість має бути сплачена негайно після отримання повідомлення.

19. Які способи погашення заборгованості платників податків можуть бути використані?

- a) Готівкова сплата або безготівковий переказ;
- b) Обмін товарів та послуг;
- c) Кошти, що отримані як цільове фінансування.

20. Що означає списання безнадійного податкового боргу?

- a) Відмова платника податків від сплати податків;
- b) Зниження податкового боргу до мінімуму;
- c) Скасування податкового боргу зі стягненням.

6. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

При вивченні дисципліни «Податковий менеджмент», у тому числі при виконанні розрахункової роботи, командних практичних кейсів, завдань для самостійної роботи, здобувачі вищої освіти мають дотримуватися політики академічної доброчесності. Зокрема, важливим є дотримання правил цитування та посилань на джерела інформації. Всі використані джерела повинні бути включені до списку використаних джерел, а в тексті виконаних робіт має бути посилання на всі використані джерела. Забороняються всі види плагіату при виконанні письмових робіт, підготовці презентацій та забороняється використання чужих ідей, цитат та інших матеріалів, які не є власними, без

посилання на першоджерело. Роботи здобувачів вищої освіти повинні бути оригінальними, відображати їх особистий внесок, демонструвати розуміння матеріалу та здатність до критичного мислення та аналізу. Співробітництво та обмін інформацією між здобувачами вищої освіти є допустимими при виконанні командних практичних кейсів, при цьому забороняється включати здобувача вищої освіти як співавтора командної роботи у випадку відсутності його участі у виконанні відповідного завдання. Розрахункова робота та самостійна робота мають бути виконані здобувачем вищої освіти самостійно. Здобувачі вищої освіти повинні використовувати актуальні джерела та матеріали, які відповідають академічним стандартам та мають наукову та/або професійну цінність. Здобувачі вищої освіти повинні утримуватися від будь-яких недоброчесних практик при виконанні завдань та вивченні курсу, у тому числі від таких порушень академічної доброчесності, як фальсифікація, фабрикація, обман. Під час проходження проміжного модульного контролю, складання екзамену забороняється будь-яка форма порушень академічної доброчесності.

Здобувачі вищої освіти мають бути ознайомлені з політикою академічної доброчесності, визначеною Кодексом академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка» [3] та дотримуватися її під час вивчення курсу «Податковий менеджмент».

7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436–IV (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
2. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. Редакція від 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/80731-10>
4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
5. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV (зі змінами). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/435-15>
6. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22.05.2003 р. № 851-IV (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>
7. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
8. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 № 2464-VI (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>

9. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємств» від 20.10.2015 р. № 897 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1415-15#Text>

10. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість» від 28.01.2016 р. № 21 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0159-16#Text>

11. Постанова Кабінету міністрів України «Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України» від 06.03.2019 р. № 227 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF#Text>

12. Архірейська Н.В., Панасейко І.М., Панасейко М.С. Особливості податкової політики України в сучасних умовах та шляхи її удосконалення. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2022. № 3 (79). С.164-172. DOI: <https://doi.org/10.32782/2521-666X/2022-79-23>

13. Бурашнікова О. Міжнародний досвід цифровізації в податковій сфері. *Humanities studies: Collection of Scientific Papers/ Ed. V. Voronkova. Zaporizhzhia: Publishing house "Helvetica".* 2023. № 14 (91). Рр. 148–157. DOI: <https://doi.org/10.32782/hst-2023-14-91-17>

14. Євтушевська О.О. Податкове планування у системі корпоративного податкового менеджменту. *Food Industry Economics*. 2021. Т. 13. № 2. URL: <https://journals.ontu.edu.ua/index.php/fie/article/view/2038>

15. Коваль Н.І. Подолянчук О.А. Податковий менеджмент в умовах сучасних реалій: теоретичні та правові основи. *Ефективна економіка*. 2023. № 3. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.3.23>

16. Костишин Н., Яковець Т. Обліково-податкова система в умовах воєнного стану: як діяти та, які наслідки. *Вісник економіки*. 2022. Вип. 2. С.99–110. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2022.02.099>

17. Купчак М.Я., Саміло А.В. Податковий менеджмент: навч. посібник. Львів, 2020. 185 с.

18. Лагодієнко Н.В., Євтушевська О.О., Накісько О.В. Місце податкового менеджменту в системі управління державними фінансами. *Ефективна економіка*. 2022. № 4. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2022/8.pdf

19. Левицька С.О., Осадча О.О. Ризико-орієнтований підхід у системі податкового менеджменту. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»: науковий журнал*. Острог: Вид-во НаУОА. 2022. № 24 (52). С. 39–47.

20. Лушко С.М., Чернюк Т.І. Персональний податковий менеджмент: теоретичні аспекти та практична реалізація. *Modern Economics*. 2023. № 38 (2023). С. 63-68. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V38\(2023\)-10](https://doi.org/10.31521/modecon.V38(2023)-10)

21. Мороз Е.Г. Податковий менеджмент: навч. посібник. [Електронне видання]. Рівне: НУВГП, 2020. 412 с. URL: <http://surl.li/jkjrj>

22. Писаренко В.П., Безкровний О.В., Мисник Т.Г. Корпоративний податковий менеджмент як основа забезпечення фінансової безпеки

підприємства. URL: <https://dspace.pdau.edu.ua/server/api/core/bitstreams/e60a4dad-fdc0-4ab3-99d7-53f74382d557/content>

23. Податковий менеджмент. Методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 071 «Облік і оподаткування» усіх форм навчання/Укл. Гнедіна К.В. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка». 2023. 19 с.

24. Пухальський В. Теоретичні аспекти податкового контролю. *Молодий вчений*. 2022. № 1 (101). С. 32-36.

25. Швабій К. Податки під час війни та після. LB.ua. 2022. URL: https://lb.ua/blog/kostiantyn_shvabii/517086_podatki_pid_chas_viyni_pislya.html

26. Balasoiu N., Chifu I., Oancea M. Impact of Direct Taxation on Economic Growth: Empirical Evidence Based on Panel Data Regression Analysis at the Level of Eu Countries. *Sustainability*. 2023. № 15, 7146. DOI: <https://doi.org/10.3390/su15097146>

27. Hnedina K. Environmental taxation as a tool for energy decarbonization. *Modern Science - Moderní věda*. 2020. № 10. P. 143-152.

28. Khatniuk Nataliia, Adamchuk Yan. Legal basis for the introduction of artificial intelligence in the taxation of business entities. *The XXIV International Scientific and Practical Conference «Current scientific opinions on the development of current education»* (Milan, Italy). 2023, 344 p. Pp. 104-106. URL: <https://eu-conf.com/wp-content/uploads/2023/05/Current-scientific-opinions-on-the-development-of-current-education.pdf>

29. Pica Luís. The New Challenges of Artificial Intelligence, Profiling and Bigdata Analysis by Tax Administrations: Will the Right to Meet these New Challenges Be Shown? *JusGov Research Paper*. 2023. № 2023-04. DOI: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4401050>

30. Tax Planning for Beginners: 6 Tax Strategies & Concepts to Know. URL: <https://www.nerdwallet.com/article/taxes/tax-planning>

31. What Are Tax Management Strategies? URL: <https://www.trilogyfs.com/tax-management-strategies/>

Інформаційні ресурси

1. Податковий менеджмент. Система дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка» Moodle: веб-сайт. URL: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=6095>

2. Державна податкова служба України: веб-сайт. URL: <https://tax.gov.ua/>

3. Головне управління ДПС у Чернігівській області: веб-сайт. URL: <https://ch.tax.gov.ua/>

4. Онлайн навчання. Державна податкова служба України: веб-сайт. URL: <https://tax.gov.ua/baneryi/onlayn-navchannya>

5. Сервіс «Пульс» Державної податкової служби України: веб-сайт. URL: <https://tax.gov.ua/others/puls->

6. Податкове законодавство. Державна податкова служба України: веб-сайт. URL: <https://tax.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove-zakonodavstvo/>

8. ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Податковий менеджмент. Методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 071 «Облік і оподаткування» усіх форм навчання/Укл. Гнедіна К.В. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка». 2023. 19 с.

2. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Чинний від 2016-07-01. Вид. офіц. Київ: УкрНДНЦ, 2016. 16 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>

3. Кодекс академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка» (нова редакція), затв. Вченою радою Національного університету «Чернігівська політехніка» від 31 травня 2021 року, протокол № 5. URL: <http://surl.li/dqptz>

Зразок оформлення титульної сторінки

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут економіки
Кафедра економіки, обліку і оподаткування

РОЗРАХУНКОВА РОБОТА

З дисципліни «Податковий менеджмент»

Виконав(ла):

Здобувач(ка) вищої освіти групи _____ підпис ПШБ

Керівник:

к.е.н., доцент кафедри
економіки,
обліку і оподаткування

підпис

Гнедіна К.В.